

Van De Efteling naar De Loonsche Duynen

Goede wisseling van de wacht

Begin dit jaar nam de Hollandsche Golfbaan Exploitatiemaatschappij (HGE), een zusterbedrijf van HGM van Hans Schaap, de exploitatie van Golfpark De Efteling over. De greenkeepers bleven en zijn blij met de verandering.

Auteur: Jan Kees van der Velden

Fotografie: Paul Korthuijs

dere andere courses ontwierp, zoals De Hoge Kleij, is voldoende ruimte gereserveerd om veel publiek te accommoderen. Zelfs met het ingraven van kabels voor televisie wilde Van Daele rekening houden.

Disney als voorbeeld

En: het stuk grond van ruim honderd hectare was groot genoeg voor 27 holes. Al werden er uiteindelijk niet meer dan achttien holes aangelegd ... Antoine van Daele en de rest van de directie van De Efteling spiegelde zich aan Disney, dat golfbanen had bij het attractiepark in Orlando (Florida). Ook Disneyland Parijs kreeg een golfcourse.

Het paste allemaal in een poging om bezoekers niet een dag, maar een langere periode te laten blijven. Disney deed dat in de VS al op uitgebreide schaal en de plannen voor Parijs wezen ook in die richting. Van Daele was dan ook de man van het hotel van De Efteling. Het park heeft anno 2021 ook een bijna 20 hectare groot Bosrijk met vrijstaande en geschakelde bungalows.

En het moet allemaal nog groter worden. Begin juni gaf de Raad van State het groene licht

En toen was er vorig jaar ineens de Hollandsche Golfbaanexploitatie maatschappij, die het heel anders zag. Dit bedrijf zag er wel brood in om de exploitatie van de baan, de golfschool en het clubhuis voor minimaal tien jaar over te nemen. Tot tevredenheid van De Efteling, de club én HGE, dat nu de exploitatie verzorgt van drie banen – naast De Loonsche Duynen (de nieuwe naam van De Efteling) ook De Breuninkhof in Bussloo en Almkreek, gelegen bij Almkerk.

Beheerste groei

Het bedrijf van Schaap is in tien jaar fors gegroeid. Onderhoud, aanleg en reconstructie van golfbanen blijven de voornaamste tak van de holding. 'Het is een behoorlijk omvangrijk en gevarieerd bedrijf geworden, met zo'n 200 medewerkers plus ongeveer 50 mensen die in de zomermaanden actief zijn', vertelde Schaap het magazine van de drie bovengenoemde clubs en banen. 'Onze kracht zit hem niet alleen in de beheerste groei, maar ook in de schaal-grootte en synergie. We hebben tal van machines die we op alle banen inzetten. We hebben onze eigen werkplaats en alle machines zijn ons eigendom.' Schaap vervolgt: 'We hebben onze eigen specialisten voor

'Ik hoop dat we met HGM de kwaliteit van de baan kunnen verbeteren'

Eigenlijk had het eerste Dutch Open sinds 1970 in Noord-Brabant niet op Bernardus bij Cromvoirt moeten worden gespeeld, maar op het in 1995 geopende Golfpark De Efteling. Tenminste, als het aan Antoine van Daele had gelegen. Begin jaren negentig had deze Belg, toen nog hoofd operationele zaken van De Efteling – hij werd later directeur –, het plan opgevat om op een groot braakliggend stuk grond van het attractiepark een golfbaan aan te leggen. En niet zomaar eentje. Het moest een 27-holescomplex worden van internationale allure, goed genoeg om er een Dutch Open te organiseren. En als organisator Robbie van Erven Dorens dat niet wilde, dan was een Efteling Open zeker een optie. Op de originele tekeningen van de Engelse architect Donald Steel, die in ons land meer-

voor uitbreiding, schreef onder andere dagblad Trouw: 'In het uitbreidingsplan komt er extra ruimte voor het attractiepark zelf, maar ook voor parkeergelegenheid, verblijfsrecreatie en toegangswegen. De Efteling wil fors uitbreiden, zodat het park in 2030 zo'n 7 miljoen bezoekers kan ontvangen.'

Andere plannen

Maar de in 1995 geopende baan past niet meer in de plannen van De Efteling. De directie liet de golfclub weten uiterlijk 2034 te stoppen met golf. Efteling-woordvoester Mariette Siezenga vertelde al in mei 2019 aan Brabantse media dat het golfpark al enkele jaren niet meer rendabel is en er zelfs verlies wordt gemaakt. En: 'Landelijk gezien zit er weinig groei meer in de golfsport.'

specifieke zaken, zoals bemesting. Dat kun je je als baan of club niet veroorloven. Hetzelfde geldt voor chemievrij onderhoud, de Green Deal. Daar zijn we ruim vijf jaar geleden al mee begonnen en dat proces loopt meer dan goed. Met Joris Slooten hebben we veel knowhow in huis gehaald.'

Blij

De greenkeepingstaf van De Efteling – Corné Maijers, Ramon Maas, Jos Pijnenburg en Kees van de Wiel – was in dienst van het golfpark. Ze zijn bij de wisseling van de wacht overgestapt naar HGM. Hoofdgroenkeeper Maijers is blij met de verandering. 'Ik ben hier in feite vanaf het eerste jaar werkzaam. We hebben altijd zelfstandig kunnen werken. Het was vanzelfsprekend schrikken toen de plannen voor

ACHTERGROND

buitenruimte. De voorwaarde was dat er dan wel sprake moest zijn van aantoonbare actie met betrekking tot het verminderen van het pesticidengebruik. De Efteling heeft die stap destijds overtuigend gezet, als een van de eerste banen in Nederland.'

Droogte

Ook De Loonsche Duynen heeft de laatste jaren net als veel andere banen last gehad van het weer. Slooten: 'On-Nederlandse droogte en hitte hebben flink huisgehouden en hebben de speelkwaliteit op veel banen op korte en soms langere termijn een knauw gegeven. Dat geldt zeker voor banen die niet beschikken over een optimaal beregeningssysteem of beperkingen opgelegd krijgen voor het watergebruik. Dat laatste was de afgelopen jaren aan de orde bij De Efteling. Problemen met de beregening, vorig jaar, hebben helaas de speelkwaliteit nadelig beïnvloed. In het najaar van vorig jaar was de meeste schade echter weer verholpen en gedurende de winter hebben we op prima greens kunnen spelen. Corné Maijers en zijn team hebben met ondersteuning van HGM daarmee een prima prestatie neergezet.'

Toekomst

Natuurlijk kijkt HGM vooruit. Wie in deze tijden wil concurreren met andere banen, zal kwaliteit moeten bieden. Ook als de omstandigheden een keer niet meezitten.

'De uitgangspunten van de Loonsche Duynen zijn gelukkig goed', vindt Joris Slooten. 'De baan is destijds vakkundig aangelegd en is cultuurtechnisch goed opgebouwd met lokaal zand. Om de speelkwaliteit op een duurzame manier te bereiken en te behouden én om het speelplezier van de golfers te vergroten, zetten we de komende jaren in op een verdere kwaliteitsverbetering. Natuurlijk willen we daarbij de overlast voor de golfers zoveel mogelijk beperken', aldus Slooten. 'Dat lukt helaas niet altijd.' 'Het is zo belangrijk om goed te communiceren', vult Corné Maijers aan. 'Daar begint het mee, ook al weet je dat men lang niet alles leest over wat er aan de hand is. Maar in principe creëer je met goede voorlichting over wat je doet het nodige begrip. En daar gaat het om.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Hoofdgroenkeeper Corné Maijers

de sluiting bekend werden gemaakt, maar vervolgens waren we blij dat HGM het onderhoud overnam en HGE de exploitatie ging doen.' 'Verandering is altijd lastig', aldus Maijers. 'Maar de overstap is heel goed gegaan. Ik ben tevreden over de nieuwe situatie. Ik zal niet klagen over De Efteling, maar je merkte dat de animo voor golf terugliep. Zo was er vorig jaar geen geld voor het bestrijden van emelten. Ik hoef je niet te vertellen wat de gevolgen waren. Ik hoop dat we met HGM de kwaliteit van de baan kunnen verbeteren. Voor dit jaar staan er geen ingrijpende veranderingen op het programma. Wel normale zaken, zoals de renovatie van een paar tees, het aanpakken van wat minder goede plekken en werkzaamheden aan de drainage. We hopen dat we het niveau

van de baan steeds verder kunnen verhogen.'

Chemievrij

De nieuwe exploitant is blij dat de greenkeepingstaf van De Loonsche Duynen al in de tijd van De Efteling de overstap gemaakt heeft naar chemievrij beheer. 'Het onderhoudsbeleid van de afgelopen jaren onder verantwoordelijkheid van De Efteling was in belangrijke mate gericht op het uitfasen van pesticiden en de transitie naar meer natuurlijk beheer', zegt de operationeel directeur van HGM, Joris Slooten. 'Golfpark De Efteling liep daarmee sinds 2015 voorop in de lijn van de NGF in het kader van de Green Deal. De golfsport kreeg dat jaar van de overheid een uitzonderingspositie op het algemene pesticidenverbod voor de